

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Αρχαία (άγνωστο) Θεωρητική Β' Λυκείου

1^ο τετράμηνο

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ξενοφώντος Κύρου Παιδεία 3, 2, 12

Ἐν δέ τούτῳ προσάγουσι τῷ Κύρῳ τοὺς αἰχμαλώτους δεδεμένους, τοὺς δέ τινας καὶ τετρωμένους. Ὡς δέ εἶδεν, εὐθύς λύειν μὲν ἐκέλευσεν τοὺς δεδεμένους, τοὺς δέ τετρωμένους ἰατροὺς καλέσας θεραπεύειν ἐκέλευσεν· ἔπειτα δέ ἔλεξε τοῖς Χαλδαίοις ὅτι ἥκοι οὔτε ἀπολέσαι ἐπιθυμῶν ἐκείνους οὔτε πολεμεῖν δεόμενος, ἀλλ' εἰρήνην βουλόμενος ποιῆσαι Ἀρμενίοις καὶ Χαλδαίοις. Πρὶν μὲν οὖν ἔχεσθαι τὰ ἄκρα οἶδ' ὅτι οὐδέν ἐδεῖσθε εἰρήνης· τὰ μὲν γάρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε, τὰ δέ τῶν Ἀρμενίων ἦγετε καὶ ἐφέρετε.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Να μεταφραστεί στη Νέα Ελληνική το παραπάνω κείμενο.

(20 μονάδες)

2) α. τούτῳ, καλέσας, ἐπιθυμῶν, ὑμέτερα: Να κλιθούν και στους δύο αριθμούς (στο γένος που ο κάθε τύπος βρίσκεται)

(2 μονάδες)

β. καλέσας: Να κλιθεί η ευκτική και προστακτική ενεστώτα αυτού του ρηματικού τύπου στη μέση φωνή.

(3 μονάδες)

γ. ἔλεξε: Να κλιθεί η προστακτική αορίστου Β' αυτού του ρήματος στην ίδια φωνή.

(2 μονάδες)

δ. προσάγουσι, ἐφέρετε: Χρονική αντικατάσταση στο γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής και για τα δυο ρήματα.

(3 μονάδες)

3) α. τῷ Κύρῳ, ἰατρούς, καλέσας, ποιήσαι: Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι ὅροι του κειμένου.

(4 μονάδες)

β. «Ἐν δέ τούτῳ προσάγουσι... Ἄρμενίοις και Χαλδαίοις»: Να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις που υπάρχουν σ' αυτό το απόσπασμα και να τις χαρακτηρίσετε συντακτικά (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά και συντακτική θέση)

(6 μονάδες)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Αρχαία (άγνωστο) Θεωρητική Β' Λυκείου

2^ο τετράμηνο

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἰσοκράτους Ἀρχίδαμος 11-13

- Γ. Ἐκεῖνοι μὲν γάρ ἀφέμενοι τῆς ἡμετέρας φιλίας τὰς αὐτῶν πόλεις ἀπώλεσαν, εἰς στάσεις καὶ σφαγὰς καὶ πολιτείας πονηρὰς ἐμβαλόντες, οὗτοι δ' ἡμᾶς ἤκουσι κακῶς ποιήσοντες· τὴν γὰρ δόξαν, ἣν ἡμῖν οἱ πρόγονοι μετὰ πολλῶν κινδύνων ἐν ἑπτακοσί-οις ἔτεσι κτησάμενοι κατέλιπον, ταύτην ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πείθου-σιν ἡμᾶς ἀποβαλεῖν, ἧς οὐτ' ἀπρεπεστέραν τῇ Λακεδαίμονι συμφορὰν οὔτε δεινότεραν οὐδέποτ' ἂν εὐρεῖν ἠδυνήθησαν. Εἰς τοῦτο δ' ἤκουσι πλεονεξίας καὶ τοσαύτην ἡμῶν κατεγνώκασιν ἀνανδρίαν, ὥστε πολλάκις ἡμᾶς ἀξιῶσαντες ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πο-λεμεῖν, ὑπὲρ Μεσσήνης οὐκ οἴονται δεῖν κινδυνεύειν, ἀλλ' ἔν' αὐτοῖς τὴν σφετέραν αὐτῶν ἀσφαλῶς καρπῶνται, πειρῶνται δι-δάσκειν ἡμᾶς ὡς χρή τοῖς ἐχθροῖς τῆς ἡμετέρας παραχωρῆσαι.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Να μεταφραστεί το παραπάνω κείμενο.

(20 μονάδες)

2) α) κακώς: Να γράψετε τα παραθετικά του επιρρήματος. Στη συνέχεια, να κλίνετε το ουδέτερο γένος του συγκριτικού βαθμού του αντίστοιχου επιθέτου που παράγεται από το επίρρημα κακώς.

(4 μονάδες)

β) ήδυνήθησαν: Να γράψετε το β' πληθυντικό πρόσωπο (Απαρέμφата και Μετοχές) σε όλες τις εγκλίσεις του χρόνου στον οποίο βρίσκεται το ρήμα.

(4 μονάδες)

γ) Να βρείτε τις κτητικές αντωνυμίες του κειμένου και να τις κλίνετε και στους δύο αριθμούς στο γένος που η καθεμιά βρίσκεται.

(2 μονάδες)

3) α) ποιήσοντες, ἦν, πολλῶν, ἀποβαλεῖν, πλεονεξίας, κινδυνεύειν: Συντακτική αναγνώριση ὀρων.

(6 μονάδες)

β) «ὡς χρή τοῖς ἐχθροῖς... παραχωρήσαι»: Να χαρακτηριστεί η πρόταση (εἶδος, εισαγωγή, εκφορά και συντακτική θέση).

(2 μονάδες)

γ) ἀφέμενοι: ν' αντικατασταθεῖ η μετοχή με ισοδύναμη πρόταση.

(2 μονάδες)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Αρχαία Θεωρητικής Κατεύθυνσης (Γνωστό) Β' Λυκείου

1^ο τετράμηνο

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

4 Ἡμᾶς γὰρ ὁ πατήρ πρὸ τῆς ἐν Ἑλλησπόντῳ συμφορᾶς ὡς Σάτυρον τὸν ἐν τῷ Πόντῳ διαιτησομένους ἐξέπεμψε, καὶ οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων <ἐπεδημοῦμεν> οὔτε μεθισταμένης τῆς πολιτείας, ἀλλ' ἤλθομεν πρὶν τοὺς ἀπὸ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ κατελθεῖν πρότερον πένθ' ἡμέραις.

9 Περὶ μὲν τοίνυν αὐτῆς τῆς αἰτίας οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν· δοκεῖ δέ μοι, ὦ βουλή, ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι περὶ αὐτῶν μόνων τῶν κατηγορημένων προσήκειν ἀπολογεῖσθαι, ἐν δὲ ταῖς δοκιμασίαις δίκαιον εἶναι παντὸς τοῦ βίου λόγον διδόναι.

13 πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλιάρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἵππεύειν, ἐπειδὴ πάντας ἐώρων τοῖς μὲν ἵππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἐτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἐξαλειψαί με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἐμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεύεσθαι. Καί μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Να μεταφράσετε το απόσπασμα: «Ἡμᾶς γάρ ὁ πατήρ... παντός τοῦ βίου λόγον δίδοναι», (των παραγράφων 4 και 9).

(10 μονάδες)

2) «οὔτε τῶν τειχῶν καθαιρουμένων... πρότερον πένθ' ἡμέρας» (§ 4): Σε ποια ιστορικά γεγονότα αναφέρεται ο Μαντίθεος σ' αυτό το χωρίο;

(10 μονάδες)

3) «ἐν μὲν τοῖς ἄλλοις ἀγῶσι», «ἐν δέ ταῖς δοκιμασίαις» (§ 9): Τι εννοεί με τις φράσεις αυτές ο Μαντίθεος και ποια η σχέση τους με την πορεία του λόγου;

(10 μονάδες)

4) Να σκιαγραφήσετε το ήθος του ρήτορα, έτσι όπως προκύπτει απ' την παράγραφο 13. Να υποδείξετε και τις αντίστοιχες φράσεις με τις οποίες προβάλλεται το ήθος του Μαντίθεου στην ίδια παράγραφο.

(10 μονάδες)

5) Τι γνωρίζετε για τη διαδικασία της δοκιμασίας; (Ορισμός, η σχέση της με το δημοκρατικό πολίτευμα, τα στάδια που περιλαμβάνει και ο τόπος διεξαγωγής της). Στην απάντηση να λάβετε υπόψη όχι μόνο την εισαγωγή του λόγου, αλλά και τα ερμηνευτικά σχόλια του βιβλίου!!!

(10 μονάδες)

6) Να γράψετε δύο παράγωγα και δύο σύνθετα ουσιαστικά για το καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

πέμπω

παράγωγα: _____

σύνθετα: _____

δίδωμι

παράγωγα: _____

σύνθετα: _____

πάσχω

παράγωγα: _____

σύνθετα: _____

(10 μονάδες)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Αρχαία Θεωρητικής Κατεύθυνσης (Γνωστό) Β' Λυκείου

2^ο τετράμηνο

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίου Ὑπέρ Μαντιθέου, § 19

Δημοσθένους Ὑπέρ τῆς Ροδίων Ἐλευθερίας, §§ 2-4

ἐπειδάν γάρ τι δόξη καί ψηφισθῆ, τότε ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὅσονπερ πρὶν δόξαι. ἔστι μὲν οὖν ἓν ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τό τούς διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλαι νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. ἄξιον δ' ἦσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ συμβῆσεται γάρ ὑμῖν, ἐάν ἡ κοή βουλευσῆσθ' ὑπὲρ αὐτοῦ, τὰς παρὰ τῶν διαβαλλόντων τὴν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἔργω μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.

- 3 Ἠτιάσαντο μὲν γὰρ ἡμᾶς ἐπιβουλεύειν αὐτοῖς Χῆοι καὶ Βυζάντιοι καὶ Ῥόδιοι, καὶ διὰ ταῦτα συνέστησαν ἐφ' ἡμᾶς τὸν τελευταῖον τουτονὶ πόλεμον· φανήσεται δ' ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφρηρημένος, οἱ δ' ἀποδείξαντες ἑαυτοὺς συμμάχους Χῆοι καὶ Βυζάντιοι τοῖς ἀτυχήμασιν
- 4 αὐτῶν οὐ θεβοθηκότες, ὑμεῖς δ', οὓς ἐφοβοῦντο, μόνοι τῶν πάντων τῆς σωτηρίας αὐτοῖς αἴτιοι. ἐκ δὲ τοῦ ταῦθ' ὕφ' ἀπάντων ὀφθῆναι ποιήσετε τοὺς πολλοὺς ἐν ἀπάσαις ταῖς πόλεσι τοῦτο ποιῆσθαι σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας, ἐάν ὑμῖν ὡσι φίλοι· οὐ μείζον οὐδὲν ἢ ὑμῖν γένοιτ' ἀγαθόν, ἢ παρὰ πάντων ἐκόντων ἀνυπόπτου τυχεῖν εὐνοίας.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1) Από τα κείμενα που σας δίνονται να μεταφράσετε το τμήμα: «ὥστε οὐκ ἄξιον ἀπ' ὄψεως... ἔργω μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι».

(10 μονάδες)

2) Ποια εικόνα της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας της Αθήνας σκιαγραφούν οι δύο ρήτορες στα αντίστοιχα αποσπάσματα που μεταφράσατε;

(15 μονάδες)

3α) Σε ποιο μέρος του ρητορικού λόγου του Δημοσθένη εντάσσονται οι παράγραφοι τρία και τέσσερα (§§ 3-4 απλή αναφορά) και πως παρουσιάζεται το ήθος των αντιπάλων (του Μαυσώλου, των Χίων, των Βυζαντινών και των Ροδίων) σ' αυτές τις παραγράφους;

(10 μονάδες)

3β) Τι επιχειρεί να πετύχει ο Δημοσθένης αποδίδοντας στο Μαύσωλο την ηθική αυτουργία για την αποστασία των Ροδίων; Ποιο εκφραστικό μέσο χρησιμοποιεί στην προσπάθειά του αυτή; (§ 3-4).

(5 μονάδες)

4) Να αποδώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων: Δοκιμασία, Δωρική Εξάπολη, Συντάξεις, Έντεχνες πίστεις (Ορισμός και απλή αναφορά), Επιδεικτικοί ή πανηγυρικοί λόγοι.

(10 μονάδες)

5) Με ποιες λέξεις του κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω: άσωτος, δόγμα, σύσταση, φανός, αφαίρεση.

(10 μονάδες)